

## POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Sylwia Piasecka

Protokolant sekr. sądowy Grażyna Pałubicka

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2016 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z wniosku A. M. i E. M. (1)

przy udziale (...) S.A. w G.

o ustanowienie służebności przesyłu

### **postanawia:**

1. ustanowić na nieruchomości gruntowej – działce nr (...), położonej w miejscowości R., o określonym sposobie korzystania działka rolna niezabudowana, dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w G. służebność przesyłu w zakresie posadowienia na niej i użytkowania linii napowietrznych średniego napięcia i niskiego napięcia w przebiegu na gruncie ustalonym zgodnie z opinią biegłego sądowego z zakresu geodezji R. B. z dnia 30 listopada 2015 roku k. 195-199, wynikającym z załącznika dołączonego do tej opinii, która to opinia stanowi integralną część niniejszego postanowienia, obejmującą znoszenie istnienia posadowionych na nieruchomości obciążonej i przestrzeni nad i pod powierzchnią tej nieruchomości urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, służących do przesyłu energii elektrycznej oraz uprawnienie do korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji oraz usuwania awarii urządzeń i instalacji elektroenergetycznych wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem przez pracowników uczestnika oraz przez wszystkie podmioty i osoby, którymi uczestnik posługuje się w związku z prowadzoną działalnością,
2. zasądzić od uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz wnioskodawców A. M. i E. M. (1) solidarnie kwotę 17.093,00 złotych (słownie: siedemnaście tysięcy dziewięćdziesiąt trzy zł) tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności opisanej w punkcie pierwszym postanowienia,
3. nakazać pobrać od uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Człuchowie kwotę 159,83 zł (słownie: sto pięćdziesiąt dziewięć zł i osiemdziesiąt trzy grosze) tytułem nieopłaconych kosztów sądowych w sprawie,
4. zasądzić od uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz wnioskodawców A. M. i E. M. (1) solidarnie kwotę 297,00 złotych (słownie: dwieście dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów postępowania.

## UZASADNIENIE

Wnioskodawcy – E. i A. małżonkowie M., reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, złożyli wniosek o ustanowienie służebności przesyłu na mocy art. 305<sup>1</sup> kc obciążającej nieruchomości położoną w miejscowości R., gmina C., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), na rzecz przedsiębiorcy (...) S.A. z siedzibą w G., której treścią jest znoszenie istnienia na nieruchomości obciążonej i przestrzeni nad tą nieruchomością urządzeń przesyłowych, tj. słupów oraz linii elektroenergetycznych i prawa korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem, jak również o zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu płatnego jednorazowo w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie i zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że na przedmiotowej nieruchomości zostały posadowione urządzenia przesyłowe w postaci słupów i linii elektroenergetycznych. Obecnie właścicielem oraz użytkownikiem urządzeń jest uczestnik postępowania (...) S.A. Podkreślili, że pismem z dnia 20 grudnia 2012 roku wnioskodawcy zwrócili się do uczestnika postępowania z wnioskiem o ustanowienie służebności przesyłu oraz przedstawienie przez uczestnika propozycji odnośnie wypłaty wynagrodzenia za korzystanie z gruntu w latach ubiegłych. Uczestnik postępowania nie wyraził zgody na ustanowienie służebności przesyłu.

W odpowiedzi uczestnik postępowania wniósł o oddalenie wniosku w całości oraz o zasądzenie od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania.

W uzasadnieniu przyznał, że na nieruchomości wnioskodawców – działce nr (...), posadowione są urządzenia przesyłowe uczestnika postępowania w postaci linii napowietrznej i kablowej SN 15 kV nr (...), które zostały posadowione w 1990 roku przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo (...) i przekazane protokołem zdawczo – odbiorczym na majątek uczestnika postępowania. Uczestnik postępowania wskazał jednocześnie, że w związku z powyższym nabył w drodze zasiedzenia służebność przesyłu obciążającą nieruchomość wnioskodawcy z dniem 7 sierpnia 2010 roku z uwagi na dobrą wiarę.

Uczestnik postępowania podniósł nadto, iż wysokość wynagrodzenia powinna zostać określona przez biegłego sądowego.

Pismem procesowym z dnia 26 sierpnia 2013 roku wnioskodawcy zakwestionowali dobrą wiarę w posiadaniu służebności.

Pismem procesowym z dnia 23 sierpnia 2013 roku uczestnik postępowania wniósł o zawieszenie postępowania z uwagi na złożony wniosek o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu, zarejestrowany w tutejszym Sadzie pod sygn. akt I Ns 402/13.

Postanowieniem z dnia 23 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie, na mocy art. 177 § 1 pkt 1 kpc zawiesił postępowanie niniejszej sprawie, które następnie postanowieniem z dnia 23 grudnia 2014 roku podjął z uwagi na prawomocnie zakończone postępowania w sprawie I Ns 402/13.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawcy – E. M. (1) i A. M. są współwłaścicielami nieruchomości gruntowej, składającej się z działek (...), o określonym sposobie korzystania działka rolna niezabudowana, położonej w miejscowości R., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...).

bezsporne, nadto dowód odpis zwykły księgi wieczystej k. 7 – 10.

Na działce nr (...) znajdują się dwie linie elektroenergetyczne średniego napięcia usytuowane na siedemnastu pojedynczych, podwójnych i potrójnych słupach. Obszar zajęty pod liniami energetycznymi wynosi 0,2833 ha, natomiast obszar po uwzględnieniu zakresu obciążeń 0,6736 ha.

Urządzenia przesyłowe wchodzą w skład przedsiębiorstwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G.. Zostały one posadowione w 1990 roku przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo (...), a następnie przekazane protokołem zdawczo – odbiorczym na majątek uczestnika postępowania.

bezsporne, nadto dowód: opinia biegłego sądowego R. B. k. 195 – 199.

Postanowieniem z dnia 16 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie, w sprawie I Ns 402/13, oddalił wniosek uczestnika postępowania (...) S.A. z siedzibą w G., o zasiedzenie służebności przesyłu.

bezsporne, nadto dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 16 października 2014 roku k. 160 znajdujące się w aktach I Ns 402/13.

Wnioskodawcy wystąpili do uczestnika postępowania z propozycją ustanowienia służebności przesyłu na przedmiotowej nieruchomości w drodze umowy za jednorazowym wynagrodzeniem. Do zawarcia umowy nie doszło.

Wysokość jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie prawa służebności przesyłu na działce (...) ustalono na kwotę 17.093,00 złotych.

bezsporne, nadto dowód: opinia biegłej sądowej E. M. (2) k. 247 – 267, pismo z dnia 20 grudnia 2012 roku k. 13 – 13v, pismo z dnia 6 marca 2013 roku k. 14 – 14v.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 305<sup>1</sup> § 1 i 2 kc służebność przesyłu jest prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 kc, a mianowicie służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej – przypis własny, może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń. Jeżeli jednak przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości również może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że uczestnik postępowania jest właścicielem urządzeń elektroenergetycznych w postaci linii energetycznych średniego napięcia 15 kV i 17 słupów, na których te linie są rozmieszczone, zlokalizowanych na części nieruchomości wnioskodawców, a mianowicie działce nr (...). Niewątpliwym jest również, że uczestnik postępowania odmówił zawarcia z wnioskodawcami umowy o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem.

Zaistniały zatem podstawy do wystąpienia przez wnioskodawców z żądaniem o ustanowienia służebności przesyłu na ich nieruchomości za odpowiednim wynagrodzeniem.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał za zasadne żądanie ustanowienia służebności przesyłu na przedmiotowej nieruchomości, w zakresie określonym we wniosku, za jednorazowym wynagrodzeniem. Tym bardziej, że stanowisko uczestnika postępowania w zakresie wskazanego sposobu płatności wynagrodzenia nie było kwestionowane. Jedynie uczestnik postępowania wnosił o ustalenie jego wysokości przez biegłego sądowego.

Z opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji jednoznacznie wynika ilość i rodzaj urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na części nieruchomości wnioskodawców, a mianowicie działce nr (...), jak również obszar bezpośrednio zajęty przez te urządzenia oraz obszar po uwzględnieniu zakresu obciążeń 0,6736 ha. Natomiast

biegła sądowa z zakresu szacowania nieruchomości ustaliła w opinii wysokość jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu.

W ocenie Sądu powyższe opinie zasługują na uwzględnienie, jako nie budzące wątpliwości. Tym bardziej, że zarówno wnioskodawcy, jak i uczestnik postępowania nie kwestionowali powyższych opinii. Ponadto, zdaniem Sądu, opinie zostały sporządzone w sposób rzetelny, fachowy i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Istotnym jest nadto, że opinie te cechuje szczegółowość, merytoryczność, jak również spójność, jeżeli chodzi o kwestię rozmieszczenia urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomości wnioskodawców, zakres obciążenia i obniżenie użyteczności nieruchomości, trwałość i nieodwracalność obciążenia w dłuższym okresie czasu, a przede wszystkim uciążliwość ustanowionego prawa.

Wobec powyższego, Sąd w pełni zaaprobował opinię biegłego sądowego z zakresu geodezji ustalającego przebieg służebności przesyłu wskazany w załączniku do opinii, stanowiącej integralną część niniejszego postanowienia, jak również opinię biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości przyjmując, że należnym jednorazowym wynagrodzeniem za ustanowienie służebności przesyłu na części nieruchomości wnioskodawców – działce nr (...) jest kwota 17.093,00 złotych.

W ocenie Sądu ustalona przez biegłą sądową kwota wynagrodzenia pozostaje adekwatna do stopnia ingerencji w treść prawa własności. Zauważyć należy nadto, że posadowienie na przedmiotowej nieruchomości urządzeń przesyłowych w postaci 2 linii elektroenergetycznych średniego napięcia, które rozpięte są na 17 słupach - pojedynczych, podwójnych i potrójnych, ograniczyło korzystanie przez każdorazowego właściciela tejże nieruchomości z obszaru gruntu wynoszącego 0,6736 ha, jak również wpłynęło na zmniejszenie wartości całej nieruchomości. Ponadto, zdaniem Sądu kwota 17.093,00 złotych tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu, z jednej strony pozwoli zrekompensować wnioskodawcom wszelkie niedogodności związane z ustanowieniem przedmiotowej służebności przesyłu, z drugiej zaś strony nie stanowi zbytniego ciężaru finansowego dla uczestnika postępowania, który jako przedsiębiorca ma zapewnione stałe korzyści finansowe.

Dlatego też, biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd uwzględnił wniosek w zakresie dotyczącym ustanowienia służebności przesyłu na przedmiotowej nieruchomości o treści uprawniającej uczestnika postępowania do nieograniczonego w czasie korzystania z obciążonej nieruchomości w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji, usuwania awarii oraz przebudowy urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na części nieruchomości – działce nr (...) – wnioskodawców, o czym postanowiono jak w punkcie 1 postanowienia.

Tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie przedmiotowej służebności przesyłu Sąd zasądził solidarnie od uczestnika postępowania rzecz wnioskodawców – E. i A. M. kwotę 17.093,00 złotych, o czym orzekł jak w punkcie 2 postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 520 § 2 kpc, który stanowi, że jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. Istotnym jest przy tym, że do rozstrzygnięcia w sprawach objętych wymienionym powyżej wyjątkiem od zasady ogólnej (§ 1) konieczne jest odpowiednie stosowanie przepisów o kosztach procesu, a więc art. 98 i n. w zw. z art. 13 § 2 kpc.

W niniejszej sprawie, wnioskodawcy i uczestnik postępowania nie byli zgodni co do ustanowienia służebności przesyłu, o czym świadczy podniesiony przez uczestnika postępowania w odpowiedzi na wniosek, zarzut zasiedzenia, jak również złożony odrębny wniosek w tym zakresie do tutejszego Sądu, który został prawomocnie rozstrzygnięty w sprawie I Ns 402/13. Ponadto uczestnik postępowania, jedynie z ostrożności procesowej, nie kwestionował zasadności roszczenia wnioskodawców w przedmiocie rodzaju wynagrodzenia – jednorazowe, wnosząc jednocześnie o jego ustalenie przez biegłego sądowego.

Dlatego też Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w przedmiotowej sprawie zasady uregulowanej w treści art. 520 § 1 kpc.

W toku postępowania uczestnik postępowania uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia dla biegłych sądowych w wysokości 3.000,00 złotych.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 10 grudnia 2015 roku Sąd przyznał, za sporządzoną opinię i koszty podróży, biegłemu sądowemu z zakresu geodezji R. B., wynagrodzenie w łącznej wysokości 187,86 złotych oraz postanowieniem z dnia 29 września 2016 roku biegłej sądowej z zakresu szacowania kwotę 1.971,97 złotych.

Wobec powyższego, kwota 159,83 złotych, tytułem dopłaty do wydatków związanych z w/w wynagrodzeniami, została tymczasowo uiszczona przez Skarb Państwa Sąd Rejonowy w Człuchowie. Dlatego też, na mocy art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 167, poz. 1398), Sąd orzekła jak w punkcie 3 sentencji postanowienia.

Koszty postępowania po stronie wnioskodawców obejmują, w niniejszej sprawie, opłatę od wniosku w wysokości 40,00 złotych, opłatę skarbową w wysokości 17,00 złotych oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w wysokości 240,00 złotych, zgodnie z treścią § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349) z uwagi na treść § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), który stanowi, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Zatem zasadnym było, na mocy art. 520 § 2 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, orzec jak w punkcie 4 sentencji postanowienia.